

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ

Державотворення в Україні досить швидкими темпами поширюється на всі сфери суспільного життя. Сучасний політичний стан характеризується декларативним юридичним, правовим оформленням державної незалежності та становленням демократії. Сьогодні відбувається активний процес формування нової політичної системи, утворення якої в нашому суспільстві відбувається з певними складностями [1, с. 167].

Демократичні цінності сучасної України повинні бути зорієнтовані на європейську модель, це ті суспільні ідеали, що лежать в основі взаємодії влади і суспільства та здійснюють відповідний регулятивний вплив. Ціннісно-правові засади демократії – це основоположні ідеї та принципи розвитку державно-правового життя, на яких засновується взаємодія державної влади і суспільства, та які спрямовані, передусім, на визнання людини, її прав і свобод найвищою соціальною цінністю та забезпечення пріоритету інтересів людини над державними [2, с. 243].

На жаль, власний досвід України щодо політичної системи дуже обмежений, а сучасного демократичного політичного досвіду наша країна практично зовсім не мала, і тому найголовнішим завданням є побудова демократичної, правової, соціальної держави з ефективно діючим парламентом, професійним, висококваліфікованим, сильним урядом, незалежними судовими органами. Основний напрям становлення та розвитку політичної системи України – глибока й всебічна демократизація суспільного життя, розбудова громадянського суспільства, правової соціальної держави, посилення впливу і зв'язків із політичними системами інших країн задля власного безперервного вдосконалення [3, с. 206].

Демократичне суспільство передбачає зростання ролі й впливу масової свідомості, обираючи на основі демократичних процедур легітимні владні структури, громадяни мають повне право отримувати інформацію про діяльність своїх обранців, яким вони передовірили владу. А тому, враховуючи, що термін діяльності адміністрації й парламенту не такий вже й тривалий, вони мають активно займатися проблемами власного іміджу, оскільки на наступних виборах знову постане питання в необхідності переконувати громадян у тому, що саме вони є найбільш гідними керувати державою. Політичний досвід свідчить, що чітко побудована, збалансована й ретельно підібрана передвиборна команда не

завжди стає правлячою. Реальністю і найхарактернішою ознакою політичного процесу в Україні, періоду її незалежності, була і залишається елітарність, обмеженість як з огляду на склад учасників, так і зосередження його навколо загальнонаціонального центру влади, побудованої за принципом корпоративності конгломератного об'єднання компонентів демократичної політичної системи [4, с. 156].

Сьогодні становище громадянина України, його відносини з державою і суспільством змінюються докорінним чином. З одного боку, особа отримала великі можливості реалізувати себе як самостійна особистість, з другого – зросла її відповідальність за свою долю і долі інших людей. Проте багатовікова культура України склалася так, що всесилля держави, її втручання в особисте життя і контроль над життям громадськості призвели до того, що ще й сьогодні українець, по суті, продовжує відчувати себе «гвинтиком», вважаючи, що від нього «нічого не залежить». Це, у свою чергу, породжує недостатню політико-правову культуру людини, підтримує уявлення про те, що права і свободи – це дар згори. На сьогодні українська молодь у більшості випадків – це швидше інструмент у руках впливових політичних сил, за допомогою якого досягаються певні цілі. Ці справжні цілі дуже часто навіть невідомі молодому поколінню. По суті, в політиці молоде покоління, навіть його активна частина, займається тим, що обслуговує попередників [5, с. 109].

Отже, сучасний етап демократичних трансформацій в Україні потребує посилення механізмів безпосередньої участі громадян у суспільно-політичних процесах, оскільки неефективність основних інститутів політичної системи великою мірою обумовлена саме недостатністю громадського контролю за їх діяльністю у міжвиборчій період та обмеженням політичної участі громадян лише електоральними процесами. Подальший розвиток форм прямої демократії в Україні обумовлює, перш за все, необхідність удосконалення конституційних засад реалізації механізмів безпосередньої участі громадян в управлінні державними справами та в безперервності цього процесу.

Література

1. Кабанець О.С. Верховенство права як ціннісна складова демократії. *Альманах права: науково-практичний юридичний журнал*. Київ: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2012. Вип. 3. С. 165–170.
2. Політологія для вчителя: навч. посіб. для студ. педагогічних ВНЗ / за заг. ред.: К.О. Ващенко, В.О. Корнієнка. Київ: Вид-во імені М.П. Драгоманова, 2011. 406 с.
3. Кабанець О.С. Принципи демократії: деякі аспекти розгляду. *Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Косів, 27–31 січня, 2009 р.)* / редкол. Ю.С. Шемшученко та ін. Київ: Вид-во Європейського ун-ту, 2009. С. 204–207.
4. Кабанець О.С. Демократія: сутнісні характеристики. *Законодавство*

України: проблеми та перспективи розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Косів, 28 січня – 1 лютого 2010 р.) / редкол. Ю.С. Шемшученко та ін. Київ: Вид-во Європейського ун-ту, 2010. С. 156–158.

5. Кабанець О.С. Загальнотеоретичні засади становлення демократії в Україні. Дев'ять юридичні читання: матеріали Міжнар. наук. конф. (м. Київ, 24–25 травня 2013 р.). Київ: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. С. 107–110.

УДК 336.71:347.73 (043.2)

Гопкало І. І., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Устинова І. П., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В БАНКАХ

Проблема протидії банківському шахрайству існує стільки ж часу, скільки існують і самі банки. З метою створення умов, коли фінансову систему буде недоцільно використовувати у злочинних цілях, важливого значення набуває не тільки факт надання фінансовими установами інформації уповноваженим державним органам, а і адекватне функціонування служби моніторингу за фінансовими потоками в нашій державі, яке є однією зі складових фінансової діяльності, яку здійснюють вітчизняні банки.

Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» визначає «фінансовий моніторинг» як сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу [1].

Банки є основним джерелом надходження інформації про здійснення фінансових операцій, які обов'язково підлягають фінансовому моніторингу. Існують два основних види фінансового моніторингу: обов'язковий (аналіз фінансових потоків, що проводиться спеціальним державним органом фінансового моніторингу) і внутрішній (контроль над проведеними операціями клієнтів із метою виявлення тих операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу для відправки даних про них до уповноваженого органу).

Сутність етапів процесу фінансового моніторингу, зміст їх процедур полягає в тому, що банк на початковому етапі вивчає операцію клієнта і за наявності певних сумнівів у її законності, економічній доцільності